

CENTRE DE DESENVOLUPAMENT INFANTIL I ATENCIÓ PRECOÇ DEL GARRAF

C/Cristòfol Raventós, 1b, baixos

Tel: 93 815 64 43

Mail: cdiapgarraf@cdiapgarraf.cat

www.cdiapgarraf.cat

CONTROL D'ESFÍNTERS - COM I QUAN RETIRAR EL BOLQUER

És una de les etapes evolutives de gran importància tant pel nen/a com per la família. És un moment evolutiu tan importat com quan realitza les primeres passes, surten les primeres dents, etc.

Aconseguir fer "pipi" o "caca" voluntàriament en el moment i lloc adequats és un objectiu que tots els infants es plantegen al voltant dels dos anys i mig d'edat. Aquest procés d'ensenyament-aprenentatge varia d'un nen a un altre, però existeixen una sèrie d'indicacions generals que són vàlides per a tots els casos i que faciliten l'adquisició d'aquest hàbit bàsic d'autonomia.

En els casos de nens i nenes en que es troben alterades les capacitats de comunicació, la dificultat per adquirir esquemes bàsics de causa-efecte, la inflexibilitat (manifestada en la negació o rebuig a utilitzar un vàter diferent al de casa), la dificultat per a imitar models o la presència d'hipersensibilitat als estímuls (manifestada per exemple en la por o angoixa al soroll que es produeix al tirar de la cadena), fan que sigui necessari un aprenentatge previ al propi control d'esfínters.

Tot i que es tracta d'un procés més lent i progressiu, en la major part dels casos s'acaba assolint amb el mateix èxit que en la resta de nens i nenes.

ESTRATÈGIES PER PORTAR A LA PRÀCTICA EL PROGRAMA D'ENSENYAMENT:

- Generar rutines per anar al lavabo, a més de respectar els horaris del nen/a, es tracta d'associar la conducta de fer "pipi" amb activitats i situacions rutinàries com; anar al lavabo immediatament després de llevar-se, abans de sortir de casa, després dels àpats, al tornar de l'escola i abans d'anar a dormir.
- Serà necessària la col·laboració de totes les persones que es fan càrrec del nen/a, ja que hauran de conèixer les seves rutines per poder assegurar que l'aprenentatge es porti a terme de manera efectiva i adequada.
- Utilitzar reforços que siguin immediats i molt atractius de manera consistent cada vegada que el nen/a aconsegueix l'objectiu establert.
- Assegurar un entorn tranquil i còmode durant el temps en el que el nen/a estar assegut al vàter. Els diferents complements disponibles al mercat com: adaptadors, fundes per evitar la sensació de fred o banquetes per facilitar l'accés poden ajudar molt en aquest aspecte.
- S'ha d'arribar a una regularitat: horaris regulars, no rígids. Cada dia a la mateixa hora pel control de la "caca".
- Valoritzar la neteja: és important per la relació social.

- Felicitar-lo quan hagin resultats positius.
- No passa res si de tant en tant es mulla.
- Seure'l a l'orinal o WC, per identificar l'objecte (ni "aneguets" ni altres objectes).
- En cas d'utilitzar orinal, situeu-lo al bany.
- No retirar bolquers en èpoques amb esdeveniments previs (vacances, viatges, naixement d'un germà...)
- Utilitzar roba còmoda.

SERIA ADEQUAT...

- ✗ No parlar sobre el tema constantment en tots els entorns que ens trobem.
- ✗ No preguntar constantment si te pipi, dur-lo al WC directament: NO preguntar, SÍ informar: */anem a fer pipi!!/*
- ✗ No utilitzar la força: renyar, càstigs, etc.
- ✗ No burles i comparacions: amb el seu germà, companys, etc.
- ✗ Evitar situacions en les que el nen reclama l'ajuda de l'adult i aquest li demana que s'esperï.
- ✗ No posar de nou el bolquer, encara que hi hagi alguna regressió (p. ex: l'arribada d'un bebè).

CONTROL DE LES DEPOSICIONS "CACÀ"

- ✓ El seurem cada dia a la mateixa hora.
- ✓ Estar atents als gestos que impliquen que el nen té ganes.
- ✓ El seurem tot i que se li hagi "escapat".
- ✓ Les llençarem al WC, tant si ho fa a l'orinal com al bolquer.

CONTROL D'ORINA "PIPI"

- ✓ Al principi es controla el pipi més o menys cada 20-30 minuts.
- ✓ Farà activitats agradables i de moviment per a que no se li escapi.
- ✓ A mida que vagi progressant s'aniran allargant els intervals i haurà d'acostumar-se a demanar-ho.
- ✓ Utilitzarem roba còmoda per facilitar-li la feina.

QUAN PODEM COMENÇAR UN PROGRAMA DE CONTROL D'ESFÍNTERS?

El nen ha d'estar biològica i/o psicològicament preparat per iniciar el procés d'aprenentatge. Senyals que ens ho poden indicar:

- El nen/a ha de ser capaç de mantenir-se "sec" durant, al menys 50 minuts.
- El nen/a ha de poder estar tranquil assegut al vàter / orinal durant 2 minuts sense mostrar malestar, plors, angoixa i per suposat, sense que sigui necessari que l'adult l'estigui aguantant.
- El nen/a ha de poder mostrar senyals de que se sent humit o brut.
- El nen/a ha de ser capaç de seguir algunes ordres senzilles ("seu!", "espera!", "vine!"..)

SI EL NEN/A NO ESTÀ PREPARAT

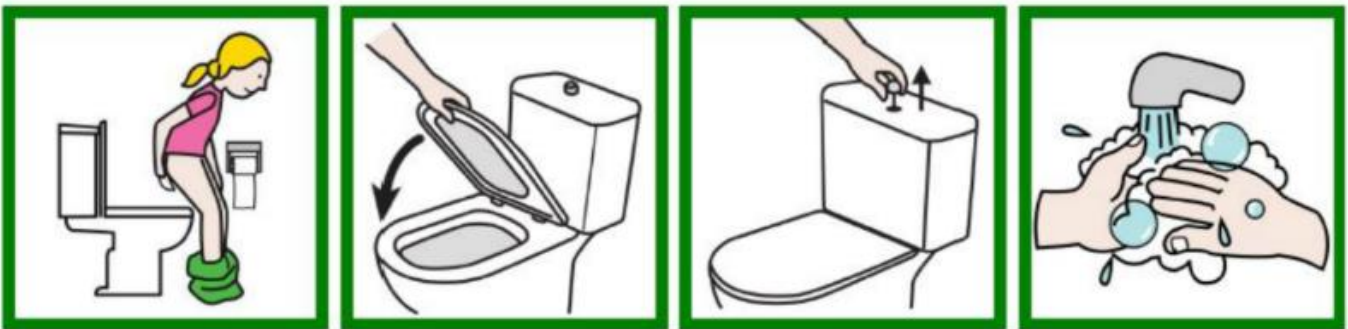
Si no es donen aquestes condicions prèvies el més recomanable és esperar. Mentrestant es pot anar preparant el camí mostrant al nen rutines i activitats relacionades amb l'ús del WC:

- Portar-lo al lavabo quan hi vagin altres membres de la família per tal que es pugui anar habituant al seu ús.
- Buidar el bolquer al vàter assegurant-nos que el nen dedica atenció a aquest procés.
- Canviar-li el bolquer al lavabo animant-lo a que sigui al vàter mentre fem el canvi de bolquer.

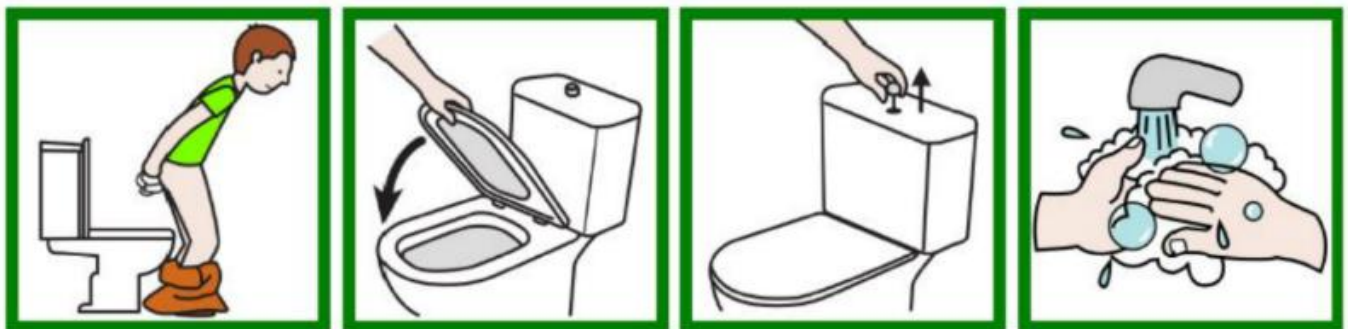
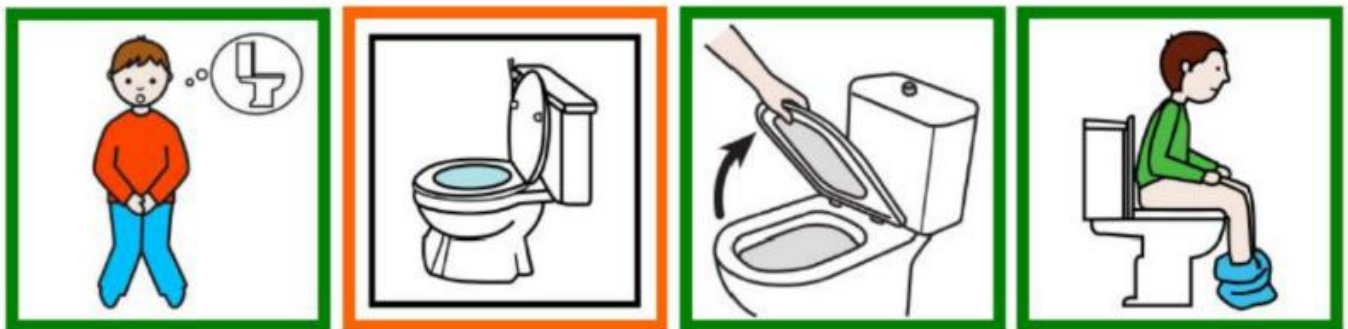
PER ON COMENCEM, ORINAL O WC?

No existeix una norma general per a tots els casos, el programa dependrà de quina sigui l'opció que proporciona més seguretat al nen/a. Però en aquells casos en que existeixi una clara resistència als canvis i molta dificultat per acceptar modificacions en les rutines és recomana començar l'ensenyament utilitzant directament el vàter, ja que d'aquesta manera evitem haver de modificar la rutina quan el nen/a vagi creixent.

PER IMPRIMIR I PENJAR AL WC

Autor pictogramas: Sergio Palao Procedencia: ARASAAC (<http://catedu.es/arasaac>) Licencia: CC (BY-NC-SA) Autor: José Manuel Marcos

Autor pictogramas: Sergio Palao Procedencia: ARASAAC (<http://catedu.es/arasaac>) Licencia: CC (BY-NC-SA) Autor: José Manuel Marcos